

Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
University North (Хорватія)
Polytechnic in Pozega (Хорватія)
University of Wroclaw (Польща)
University of Pitesti (Румунія)
Tos N Institute of Science and Technology (Індія)

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-методичної конференції
УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
Частина 2

Конференція - XXVI
м. Одеса - 22 квітня 2021р.

М 341

УДК 338 (063)

В збірнику наведені матеріали, які докладалися на XXVI Міжнародній науково-методичній конференції «Управління якістю підготовки фахівців» (м.Одеса, 22 квітня 2021р.), висвітлюються: результати науково-методичної роботи ОДАБА й інших ЗВО та організацій **України, Великобританії, Польщі, Придністров'я** з питань:

- Розвиток освітнього процесу
- Завдання вищої освіти у сфері розвитку суспільства
- Наукова та інноваційна складова в освіті
- Удосконалення методичного забезпечення навчального процесу
- Проблеми організації навчального процесу
- Удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти

Редакційна колегія:

Голови:

Ковров А.В., к.т.н., професор, ректор Одеської державної академії будівництва та архітектури

Marin Milkovič, PhD, Professor, Rector of the University North

Заступники голів:

Кругій Ю.С., д.т.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Одеської державної академії будівництва та архітектури

Goran Kozhina, PhD, Professor, Vice-rector of University North

Члени оргкомітету:

Alina Hagi, Ph.D, University of Pitesti;

Daniela Pîrvu, Vice-dean of the Faculty of Economics and Law, Assistant Professor, University of Pitesti;

Lathi Karthi, Prof. Head of Civil Engineering Department, ToCH Institute of Science and Technology;

Urszula Banaszczak-Soroka, Ph.D., Assistant Professor, University of Wrocław;

Vasudev R., Associate Professor, Civil Engineering Department, ToCH Institute of Science and Technology;

Wioletta Nowak, Ph.D., Assistant Professor, University of Wrocław;

Berislav Andrić, Ph.D, Assistant Professor, Vice Dean for Development, Polytechnic in Pozega;

Голубова Д.О., к.т.н., доцент, керівник навч.-метод. відділу ОДАБА;

Кровяков С.О., д.т.н., доцент, проректор з наукової роботи ОДАБА;

Пандас А.В., к.е.н., доцент, керівник відділу міжнародних зв'язків ОДАБА.

Відповідальний секретар: **Лесняк М.О.**

Рекомендовано до друку Методичною Радою ОДАБА
(Протокол № 8 від 26 березня 2021р.)

Тези доповідей надруковано в авторській редакції. Автори матеріалів несуть відповідальність за вірогідність наведених відомостей, точність даних за цитованою літературою та за використання даних, що не підлягають відкритій публікації.

©Одеська державна академія будівництва та архітектури, 2021

ЗМІСТ**УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ**

Kit N.V. Developing materials in higher military educational institutions	4
Pianova I.Yu., Shotova-Nikolenko A.V. The formation of communicative competence in the process of learning english language	6
Аксьонова І.М. Методика обґрунтування систем водовідведення	8
Балдук П.Г., Сур'янінов Н.Г. Викладання Будівельної механіки для бакалаврів спеціальності 126	10
Барабаш Т.І. Принципи складання тестових завдань для навчання і контролю	11
Богдан О.В., Тарасевич Д.В. Патерни при вивченні фізики	12
Бурлак Г.М., Вілінська Л.М., Писаренко О.М. Індивідуальна освітня траєкторія у процесі вивчення фізики	14
Верламов О.М., Дроздов О.М. Воєнно-наукова робота курсантів військового ВНЗ як фактори мотивації до навчання	16
Вікторов О.В., Савельєва О.В. Класифікатор прямих - новітній інструмент в інженерній графіці	17
Вітвицька Є.В. Нова дисципліна підготовки архітекторів в ОДАБА – «Енергоефективність в архітектурі та містобудуванні»	19
Воїнов О.П., Воїнова С.О. Управління екологічністю технічних об'єктів у випускних роботах бакалаврів та магістрів	21

Галаган Л.В., Степанюк Г.М. Урахування невербальних засобів комунікації під час вивчення мови іноземними студентами	23
Гара О.А., Гара Ан.О. Впровадження сучасних методів тепловізійного обстеження конструкцій та будівель в освітній процес	25
Горліченко М.Г., Дроздов М.О. Методичний супровід дистанційного навчання у військовому ВНЗ	27
Горліченко М.Г., Дроздов М.О. Психолого-педагогічне забезпечення дистанційного навчання у військовому ВНЗ	28
Джевецкая Е.В., Поперешнюк Н.А. Активные методы обучения как способ повышения эффективности образовательного процесса	29
Довгань О.Д., Хлицов М.В. Роль випускної роботи студентів у підготовці фахівців для підприємств будівельної індустрії	32
Думанська Л.Б. Види контролю під час вивчення української мови як іноземної	33
Душкін Ю.Г., Чкалов А.П., Маміч В.В. Іноваційні форми методичного забезпечення навчального процесу	34
Єксарьова Н.М., Єксарьов В.А. Досвід удосконалення методичного забезпечення дисциплін на навчальній платформі класрум	36
Калінін О.О., Калініна Т.О., Доценко Ю.В. Особливості викладання лекційного матеріалу при дистанційному вивченні графічних дисциплін	37
Картель Т.М., Сивокінь Г.В. Методичний супровід процесу навчання іноземної мови майбутніми інженерами – будівельниками	38

Коншина О.М. Удосконалення професійної підготовки студентів-архітекторів в процесі вивчення архітектури, дизайну і образотворчого мистецтва	40
Коріньок В.В., Білгородська О.Є., Коріньок Р.М. Удосконалення художньо-ознайомчої практики майбутніх архітекторів в сучасних умовах	42
Краніна А.В., Краніна О.М. Підготовка кваліфікованих спеціалістів у сфері будівництва та архітектури	45
Магомедова Л.П. Период глобалізації. Соціокультурне пространство України	47
Макаров В.О., Калінін О.О. Рішення однієї з проблем дистанційного навчання	49
Максименко Ю.А., Гикало Ю.В., Буз А.В. Методичне забезпечення навчального процесу	50
Макушина Г.І. Особливості викладання історії України англійською мовою в умовах дистанційного навчання	52
Маміч В.В., Галактіонов М. Є., Цаприка Д.С. Особливості організації методичного забезпечення навчального процесу на факультетах і кафедрах	55
Мартинов В.І., Вировой В.М., Макарова С.С. Аналогії як ефективний метод навчання	57
Мельник Н.В., Деменко А.Е. Методика міждисциплінарного підходу в сучасних умовах початкової архітектурної освіти	58
Перпері А.О., Вікторов О.В. Інженерна графіка в таблицях і їх використання в навчанні	60
Перпері А.О., Бредньова В.П. Узагальнення досвіду впровадження методології онлайн-освіти при викладанні графічних дисциплін	63

Полінецька Т.В., Горостоватова Ю.О. Урахування психологічних факторів під час вивчення мови іноземними студентами	64
Пучкова А.В., Бірюков В.С., Ткачук В.І., Чижевська А.В. Специфіка підготовки наукових фахівців медицини	65
Романюк В.П., Чекулаєв Д.І., Приступлюк В.П. Підвищення якості підготовки фахівців з питань безпеки життєдіяльності та цивільного захисту шляхом використання діалогових методів навчання	68
Самуйлік М.М. Методичні аспекти організації та проведення дистанційного навчання з політології	70
Соколова Л.С. Проблеми дилемності в процесі викладання історії України	72
Станчик Є.В., Лазарчук С.Ф. Особливості навчання студентів читанню технічної літератури на іноземній мові	74
Стрелок Н.В. Використання відеоматеріалів під час вивчення іноземної мови	75
Тігарєва Т.Г., Загинайло І.В. Розробка нового методичного забезпечення для лабораторних робіт з дисципліни «Електропостачання та електрообладнання у будівництві»	76
Токар В.О., Погорєлов О.А. Про реальності завдань в навчальному архітектурному проектуванні	77
Чернєва О.С. Мультимедійні конспекти лекцій як окремий вид методичних видань	79
Шаламова Е.Ю., Моргун О.Л., Полонська О.М. Проблеми дистанційного викладання творчих дисциплін	81
Шаршаткін Д.Ю., Зелений І.І., Маміч В.В. Дослідження системи навчально – методичної роботи	82

Шкрабик Й.В.

Методичне забезпечення при вивченні дисципліни «Технічна експлуатація будівель і споруд»

84

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ**Brednyova V.P., Naidonova U., Apostol E.**

Research of factors that contribute to stimulation of students to independent development of graphic disciplines

86

Brednyova V.P., Naydyonova U.I., Krohmal V.O.

Improvement of cooperation forms with students of civil engineering track in the online study of graphic disciplines

88

Bykova Svitlana, Verjbickaia Polina

The game as a perception format for a competitive environment between students

90

Horostovatova Y. O.

The shift in educational paradigm: premises for re-design and adjustment to e-learning landscape

91

Nataliia Sydorova, Julia Dotsenko, Yanina Maryanko

Advantages and disadvantages of distance studying of graphics disciplines in quarantine condition

93

Wachowska M., Nowak W., Banaszczak-Soroka U., Szalonka K.

Constitution for science: challenges to assessing academic staff in Poland

94

Аркатов Ю.М., Георгаліна О.Р., Журавльова І.Б.

Модель критеріального оцінювання якості знань учнів у системі військово-інженерній професійній освіті

95

Бикова С.В., Кравченко І.Ю., Романова М.І.

Психологічні особливості студентського віку

96

Білгородська О.Є., Кучеренко К.П.

Проблеми викладання образотворчих дисциплін в системі дистанційного навчання в сучасних умовах

98

Божко Є.М., Спорник М.В.

Академічний рисунок – визначальна складова творчого процесу

101

Бубнов І.В. До проблеми забезпечення якості освіти в контексті застосування дистанційного навчання	103
Вєтох О.М. Інформаційні технології у системі дистанційної освіти	106
Войтенко І.В. Особливості і перспективи розвитку онлайн навчання	108
Воїнов О.П., Елькін Ю.Г. Дистанційне навчання. Нові виклики часу	111
Гілодо О.Ю., Арсірій А.М., Коршак О.М. Роль структурно - логічної схеми при акредитації освітніх програм	114
Горбенко А.О., Копилова Н.О. Використання GOOGLE SLIDES у процесі дистанційного навчання	115
Дашковська О.П., Книш О.І. Проблеми цифрового навчання в умовах пандемії	117
Дмитренко М.П., Маковецька О.О. Проблеми організації проведення лабораторних занять в умовах дистанційного навчання	118
Дудник Л.В., Петричко С.М. Декілька аспектів щодо рівней подання матеріалу викладачем	120
Єксарьова Н.М., Єксарьов В.А., Варгаракі Ю.М. Творчі і технічні виклики дистанційних технологій при підготовці архітекторів	122
Єренко О.К., Смойловська Г.П. Проблема організації навчального процесу на післядипломному етапі освіти	123
Карпова С.М. Дистанційна освіта в системі довузівської архітектурно-художньої підготовки	125
Карпюк І.А., Карпюк В.М. Особливості дистанційного навчання в умовах пандемії коронавірусу	127

Ковальова І.Л., Лазарєва Д.В. Про самостійну роботу студентів і її проблеми в умовах дистанційного навчання	129
Ковров А.В., Менейлюк А.И., Лукашенко Л.Э. Разработка и внедрение информационных технологий при изучении прикладных дисциплин	130
Ковцур К.Г. Проблеми сучасного інноваційного навчання в закладах вищої освіти	133
Колій О.С. Підвищення ефективності самостійної роботи студентів в вищих навчальних закладах	135
Костюк А.І., Постернак О.О., Гілодо О.Ю. Про впровадження інформаційно-комунікаційних форм навчання в інженерно-будівельному інституті	138
Кучменко І.М., Чуб О.А. Актуальні графічні програми для студентів архітектурних ВНЗ	139
Лапіна О.І. Роль викладача у формуванні індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти	141
Лесечко О.В., Кіосак В.А., Шевченко Т.І. Методика формування готовності студентів до вивчення математики в режимі онлайн	142
Лукашенко Л.Э., Нікіфоров О.Л. Освітня кластерна система	144
Мар'янюк Я.Г. Плюси та мінуси дистанційного навчання	146
Марцева Л.А., Митинський В.М. Формування професійної компетентності студентів на основі організації самостійної роботи	148
Мішутін А.В., Мороз К.О. Підвищення якості підготовки фахівців у філіях кафедри	151

Мороз К.О., Лапіна О.І. Особливості навчання здобувачів вищої освіти денної форми в умовах працевлаштування	152
Мороз С.Е., Калашник О.В. Педагогічні засоби розвитку пізнавальної самостійності майбутніх фахівців	154
Недашковський І.П. Вплив дистанційного навчання на якість освіти	157
Огороднійчук І.А., Бикова А.М. Психологічні особливості професійного вигорання	158
Огороднійчук І.А., Бикова С.В. Дистанційне навчання студентів	160
Олійник Т.П. Аналіз застосування дистанційного навчання при вивченні дисципліни «Хімія»	162
Перпері А.О., Яворська Н.М., Яворський П.В. Інженерна і комп'ютерна графіка – сучасна складова архітектурної освіти	163
Петров В.М., Жданов О.О. Проблеми вибору і застосування САПР в курсовому та дипломному проектуванні	165
Піщев О.В., Піщева Т.І. Дистанційна освіта як виклик часу	167
Птиця Н.В., Птиця Г.Г. Значення самостійної роботи здобувачів вищої освіти	170
Слободянюк О.Р. Особливості педагогічного процесу у вищому навчальному закладі	172
Тюрікова О.М., Недошитко О.М., Романова О.В. Формування графічних компетентностей студентів-архітекторів	175
Тюрікова О.М., Тітінов В.В., Недошитко О.А. Засоби не фігуративного живопису в художньо-проектній підготовці архітекторів-дизайнерів	177

Тюрікова О.М., Тітінов В.В., Погорелов О.А. Підвищення ефективності професійної підготовки архітекторів-дизайнерів в умовах роботи на «дистанційному навчанні»	179
Уварова О.О., Сікорська О.О. Дотримання правил етикету як одна з умов якості онлайн-навчання	181
Файзуліна О.А., Беспалова А.В. Про викладання англійською мовою	182
Чернишев В.Г. Самостійна робота здобувачів вищої освіти при вивченні математичних дисциплін	184
Чорна Л.В. Відвідування виставок архітектурно-будівельного профілю в рамках викладання дисципліни «Архітектурні конструкції» майбутнім архітекторам	186
Чумак Л.О. Віртуальна освіта та підвищення ефективності навчального процесу	187

ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.

СЛОБОДЯНЮК О.Р.

Одеський державний екологічний університет, м.Одеса, Україна

Педагогічний процес можна розглядати як спосіб організації педагогічних відносин, сутність якого полягає у цілеспрямованому відборі та використанні зовнішніх чинників розвитку його учасників.

Педагогічний процес – спеціально організована взаємодія учасників, яка розвивається впродовж певного часу, у межах певної виховної системи і спрямована на досягнення поставленої мети. Унаслідок такої взаємодії повинні відбуватися позитивні перетворення особистісних властивостей та якостей як вихованців, так і вихователів.

Педагогічний процес являє собою систему, оскільки система – це сукупність взаємопов'язаних елементів, які створюють певну цілісність та взаємодіють між собою. Жоден компонент системи не можна замінити на інший або на їх сукупність, оскільки система перестає функціонувати, відокремлення будь – якого елемента системи призводить до її ліквідації.

Існують різноманітні підходи щодо уточнення структури педагогічної системи залежно від того, що покладено в її основу. Крім того, існують певні особливості педагогічного процесу залежно від навчально – виховного закладу, в якому він відбудеться. Так, особливості педагогічного процесу у вищих навчальних закладах пов'язані насамперед з вимогами, які висуває суспільство до спеціалістів вищої кваліфікації.

Педагогічний процес у вищій школі відповідає певним закономірностям. Закономірність єдності історичного та логічного, що вимагає єдності генетичних та структурних зв'язків у розвитку теорії науки; єдність історії та теорії науки і практики; єдність історичної та теоретичної форм наукового пізнання; єдність історичного, теоретичного та логічного у системі вищої освіти; єдність історичних і сучасних методів наукового дослідження. Згідно з цією закономірністю вивчають історію науки, історію вищого навчального закладу, історію педагогіки вищої школи та їх взаємозв'язок із сучасністю.

Закономірність застосування методів пізнання емпіричного та теоретичного характеру в процесі вивчення об'єктів дослідження. Згідно з цією закономірністю емпіричну інформацію поєднують з її теоретичними узагальненнями у структурі науки та розділах предмету, що вивчається студентами.

Закономірність взаємозв'язків у реальному житті, що об'єднує все життя вищого навчального закладу: взаємообумовленість усього цілісного педагогічного процесу (єдність комплексу навчально–освітньої та матеріально–господарчої діяльності); взаємообумовленість соціального стану суспільства з процесом підготовки для нього; взаємообумовленість професійно-педагогічної, викладацької діяльності викладачів з навчальною та науково-пошуковою діяльністю студентів; взаємообумовленість процесу підготовки професіонала з вихованням любові до своєї професії; взаємообумовленість якості викладання у вищих закладах з рівнем психолого-педагогічної підготовки кожного члена педагогічного колективу, а також з підвищенням кваліфікації кожного викладача.

Центром педагогічного процесу у вищих закладах освіти є інтелектуальна та емоційна взаємодія між викладачами і студентами, яка відрізняється від характеру взаємодії вчителя та учнів в школі.

Інтелектуальна та емоційна взаємодія в різних умовах має різний характер і проявляється у різноманітних формах, натомість, за будь-яких умов педагогічний процес стає ефективним, коли діяльність викладача, його вплив на студентів відповідає їхнім пізнавальним можливостям і характеру діяльності.

Необхідний, постійний зв'язок, що розкриває сутність педагогічного процесу вищої школи, виступає як одна з основних закономірностей навчання у вищих навчальних закладах. Цей зв'язок відображає спрямованість зусиль викладачів, студентів і характер їхньої спільної діяльності. Викладачі та студенти при цьому є рівноправними учасниками педагогічного процесу, між якими встановлюються суб'єкт-суб'єктні відносини, що мають особистісно-орієнтований характер.

Характер взаємовідносин викладачів і студентів визначається також загальними цілями діяльності викладачів у вищих закладах освіти: організацією та керівництвом процесом оволодіння студентами професійними знаннями, уміннями та навичками за певною спеціальністю; забезпечення студентів інформацією, що необхідна для досягнення певної мети; проведенням навчального процесу в такий спосіб, щоб він сприяв максимально можливому розвитку загальних психічних здібностей, зокрема інтелектуальних; вихованням кожного студента як високоморальної, творчої, активної та соціально зрілої особистості шляхом спрямованості організації, керівництва та проведення навчального процесу у відповідному напрямку.

В умовах вищого навчального закладу якості, що необхідні студентам для їхньої майбутньої професійної діяльності, найбільш успішно формуються тоді коли весь зміст навчально-виховного процесу максимально наближений до

умов практичної діяльності майбутніх фахівців. Отже педагогічний процес у вищих навчальних закладах підпорядковується закону моделювання, згідно з яким усі заходи, що проводяться у вищих навчальних закладах, мають бути насиченими професійним змістом і відбуватися в ситуаціях, максимально наближених до дійсності, тобто до тих умов, в які випускник може потрапити в реальному виробництві.

Відповідно до закону моделювання питома вага навчальних занять та заходів, що моделюють майбутню діяльність, постійно зростає за рахунок впровадження сучасних інноваційних технологій навчання.

Педагогічний процес у вищій школі знаходиться у постійному русі, удосконаленні та розвитку. Головним напрямком його розвитку є постійне підвищення активності, самостійності та свідомості студентів, збільшення в їх роботі питомої ваги самовиховання, самоосвіти, елементів наукового дослідження.

Рушійними силами розвитку педагогічного процесу у вищих навчальних закладах є, с одного боку, притаманні йому суперечності, а з іншого – мотиваційно-цільові установки його учасників.

З-поміж суперечностей найбільш вагомими є такі: суперечності між діями викладача (постановка навчальних та практичних завдань, викладання навчального матеріалу, висування проблемних питань тощо) і можливостями студентів(рівень знань, умінь, навичок; ступень розумового та фізичного розвитку: засвоєні засоби і прийоми навчальної діяльності); суперечності між вимогами сучасного виробництва та ступенем моделювання професійної діяльності на заняттях; суперечності між більшою самостійністю викладачів вищих навчальних закладів у відборі інформації та більшою самостійністю студентів у засвоєнні цієї інформації (зміна форм навчання і контролю порівняно зі школою); суперечності, пов'язані з особливостями адаптації колишніх школярів до нової системи навчання, нового колективу. Змін режиму праці та відпочинку тощо.

Мотиваційно-цільові установки учасників педагогічного процесу знаходяться під впливом нової сучасної ідеології, що розвивається у напрямку формування самосвідомості людини, яка сама відповідає за своє життя та кар'єру, звідси впливають мотиви розкриття свого інтелектуального, творчого потенціалу, прагнення поєднувати навчання з саморозвитком, досягти успіхів у навчанні, науково-дослідній діяльності. Ставати компетентним фахівцем тощо.